

# GASILLEC



Lestnik XXXVIII.

## Glasiilo »Gasilske zajednice za Dravsko banovino«

Izhaja vsak mesec. / Posamezna številka 2.50 Din, za inozemstvo 3 Din.  
V »Zajednici« združene gasilske čete dobijo po en izvod »Gasilca« brezplačno.

V Ljubljani, dne 20. septembra 1934. ● Številka 9.

### Seja starešinstva vatrogasnega saveza

Starešinstvo Vatrogasnega saveza kraljevine Jugoslavije je imelo pod predsedstvom starešine Saveza g. Vladimira Andraševića, dne 8. septembra t. l. svojo XIV. sejo.

Po referatu g. generalnega sekretarja o tekočem pisarniškem in blagajniškem poslovanju, se je razpravljalo o »Predpisu o nadzornem odboru Vatrogasnega saveza kraljevine Jugoslavije«, ki pa mora biti pred uveljaviteljem predložen v pretres pravnemu odboru Savezne uprave in upravi sami.

Navodila za osnovanje novih prostovoljnih gasilskih čet so končno pregledana in se bo njihova vsebina dostavila vsem gasilskim organizacijam.

Recenzije zakona o požarni policiji so izročene posebno izvoljenemu odboru starešinstva, da jih končno pregleda.

Razen gornjih predmetov so bili rešeni nekateri važni akti in začela se je razprava o razgovorih Saveznega starešine s člani uprave Saveza zavarovalnih društev. Odločilo se je, da se zaradi odločitve, ki se mora izvršiti za ta gasilskim organizacijam tako važen predmet, skliče seja savezne uprave za dne 26. septembra, na katero bodo pozvani razen članov savezne uprave in novoimenovanih članov nadzornega odbora tudi vsi starešine gasilskih zajednic.

### Službene vesti starešinstva Gasilske zajednice za Dravsko banovino

Vatrogasni Savez nam je pod štev. 1826 dostavil okrožnico saveznega starešine in nam naročil, da izrazimo v imenu Saveza zahvalo vsem četam in funkcionarjem, ki so sodelovali pri mednarodni avtomobilski vožnji ter pripomogli, da se je izvršila v redu in brez nesreč.

Okrožnica starešine se glasi:

Dragi bratje gasilci  
gasilske zajednice Dravske banovine!

O priliki mednarodne prireditve alpske avtomobilske vožnje Vas je povabila Vaša zajednica, da vršite pomožno službo na cestnem predelu Bregana-Podkoren.

Slučajno sem imel priliko, da sem ravno ves ta predel prevozil ob času dirke. Z največjim zadovoljstvom sem mogel ugotoviti, da ste Vi, dragi bratje, kot gasilci z Vašim nastopom mnogo pripomogli, kar je koristilo ugledu naše države v očeh mimovozečih inozemcev in ste tako pokazali, da ste organizacija, na katero moremo biti mi gasilci zares ponosni.

Tujec je ona živa vez med nami in ostalim svetom, ki najzaneslivejše in najhitrejšje prenaša dogodke, ki jih je doživel v kakšni deželi. Vtiski, ki jih pri tem dobi, morejo delovati koristno pa tudi škodljivo za ugled naše države. Vaš nastop ob tej priliki je bil po osebnem razgovoru z očitvidci veličasten in vsake pohvale vreden.

Dolžnost in vest mi nalagata, da Vam izrazim ta svoj vtisk na ta način s prošnjo, da vztrajate v tem dalje, ker je to v interesu gasilske zavesti.

Bodite mi pozdravljeni z našim gasilskim pozdravom

Pomoz Bog!

Vaš starešina Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije  
Vlada Andrašević, l. r.

Vatrogasni Savez nam je pod štev. 1630 sporočil nastopno:

Na mnogoštevilna vprašanja s strani gasilskih čet, katera povelja naj se smatrajo za pravilna in obvezna, je Savezu čast dostavili Vam to-le:

Dokier ne izide enoten »Vežbovnik« naj se gasilske čete o priliki izvajanja javnih vaj in vežbanja kot so: pozdravljanje, javljanje, nastopi, korakanje, raporti itd. strogo poslužujejo poveljevanja in navodil, ki so predpisana v vojno eksercernih pravilih.

Za izvajanje vaj in opravil z in na gasilnih orodjih naj se radi raznoličnosti teh, poslužujejo dosedanje prakse, kakor je bilo do sedaj v veljavi in navadi, odnosno kot je najboljšje in najprikladnejše.

Pod štev. 1807:

Vatrogasni Savez se je iz razloga, da bi se dosegla enoličnost v obleki in opremi članov gasilske organizacije, odločil nadzorovati izdelavo gasilskih potrebščin.

Izdelava vseh gasilskih potrebščin in opreme je prepuščena prosti konkurenci, pač pa bo dovoljeval razpečavanje teh Vatrog. Savez šele naknadno, če bodo izdelovalci poslali preje svoje izdelke Savezu. Ako bodo izdelani po predpisih, jih bo Savez potrdil in po en vzorec teh izdelkov razposlal vsem zajednicam.

Na ta način bi imela vsaka zajednica avtentične vzorce vseh gasilskih potrebščin, ki bi služili članstvu pri nakupu za primerjavo.

Za vsak izdelek bo izstavil Savez dovoljenje za prodajo s točnim opisom, izdelovalci pa bodo morali poslati prepis tega potrdila vsem onim, ki bodo njihove izdelke razpečavali.

Vse gasilske ustanove kakor tudi članstvo se opozarjajo, da naj pri nakupu gasilskih potrebščin zahtevajo od prodajalca potrdilo Saveza, ki jim bo v dokaz, da je dotičen predmet izdelan po predpisih. Na ta način bi se izognili nepotrebnim stroškom in bi se obenem dosegla popolna enotnost v obleki in opremi. Od prodajalcev, ki nimajo pismenega potrdila Gasilske zveze, naj gasilske ustanove in člani ne kupujejo, v nasprotnem primeru pa nosijo odgovornost sami, če roba ne bo pravilna. Dovoljeno bo pa nositi samo predpisano obleko, distinkcije in opremo.

# Organizacija jugoslovanskega gasilstva

Ob priliki njegovega jubileja 15. julija 1934.

(Konec.)

Organizacija gasilstva je po novem zakonu sestavljena iz: 1. gasilskih čet, ki so lahko: prostovoljne, poklicne, industrijsko-zavodske in obvezne, 2. iz gasilskih žup (eden ali več srezov tvorijo župo), kot posebna župa je področje Beograda, Zemuna in Pančeva; 3. iz gasilskih zajednic s središčem v banovinski stolnici, in 4. iz »Vatrogasnega saveza kraljevine Jugoslavije v Beogradu«.

Industrijsko-zavodske gasilske čete so privatne. Vse ostale so javne gasilske čete in se smatrajo kot javen organ, ko izvršujejo svoje dolžnosti, na katere občine preloži del svoje oblasti, ki se nanaša na zavarovanje pred požarom v zmislu zakonskih požarno-policijskih odredb.

Obvezne gasilske čete so zamišljene v zakonu kot nova oblika gasilskih ustanov. V vseh mestih, tržiščih in naselbinah od dvatisoč do petdesettisoč prebivalcev je dolžna občina odrediti s svojimi občinskimi uslužbenci poveljnika in potrebno število moštva, ki bodo kakor gasilci strokovno poučeni v rabi gasilskih naprav, ako ni organizirana poklicna oziroma prostovoljna gasilska četa. To je zakonski postopek, ki bo prinesel koristi razvoju prostovoljnega gasilstva, ker ne bo nihče domneval, da organizira obvezni tip gasilske čete, ko mu je mnogo laže iz istih namenov osnovati prostovoljno gasilsko četo. Razen tega je materialna stran teh čet izročena neposredno dotični občini, ker so materialna sredstva, zamišljena v zakonu iz gasilskih fondov, iz izplačil zavarovalnih družb pa dobivajo samo prostovoljne in poklicne gasilske čete.

Prostovoljne gasilske čete imajo poleg izvršujočih članov tudi naraščaj. Vsi ti se delijo v razne odseke, kakor: obrambni, samaritanski in kulturno-prosvetni. Zato je zakon postavil za nalogo prostovoljnim gasilskim četam razen gasilskega dela v ožjem zmislu tudi še zaščito in obrambo življenja posameznikov pred poplavami, potresi in vsemi elementarnimi neugodami; dalje izobraževanje članstva in naraščaja z ozirom na uporabljanje vseh priprav hitrih postopkov proti dušljivim plinom; delovanje na narodnostnem, kulturnem in prosvetnem dviganju svojih članov, in končno negovanje ter razvijanje viteštva in samozatajevanja po narodnostnem, moral-

nem in telesnem izobraževanju naroda. Telesna vzgoja mladine bo prav tako poverjena tudi gasilskim četam, toda na podlagi zakona o obveznosti telesne vzgoje z ozirom na naredbe ministrstva »za telesno vzgojo naroda«.

## Vpliv našega zakona.

Zakon o organizaciji gasilstva je naletel na odličan odziv in največje zadovoljstvo pri vseh naših prostovoljnih ustanovah, ker so pri njem sodelovali najbolj priznani gasilski delavci. Še več, ta zakon je imel tudi vpliv na naše slovanske brate Poljake in Čehoslovake. V Poljski je prav tako upostavljen gasilski zakon, da so se poslužili našega sistema, to je, da so vsa prostovoljna gasilska društva in ustanove, ki so se združile po društvenih pravilih po zakonu o društvih, zasnovana in uzakonjena s posebnim gasilskim zakonom. Kakor čitamo in čujemo, se bavijo na Češkem prav tako s tem vprašanjem.

## Delo po upostavitvi zakona.

Po upostavitvi zakona je oblikovan v prvi vrsti Vatrogasni savez kraljevine Jugoslavije in je imenovana prva uprava in starešinstvo od strani gosp. ministra »za telesno vzgojo naroda«. Vatrogasni savez je v predpisanem roku izvedel ponovno organizacijo gasilstva. Izvedel je izbor za nove uprave pri četah, župah in posameznih zajednicah, pomagal je pri ustvarjanju novih zajednic v Novem Sadu, Sarajevu, Nišu, Skoplju, Splitu in Cetinju. Na ta način so začele normalno delovati vse gasilske ustanove.

Uprava Vatrogasnog saveza je v svrhu enotne organizacije predpisala v razmeroma kratkem času nekoliko najvažnejših predpisov in nasvetov. Pričakuje se še kot najvažnejše vprašanje uravnanja materialnih sredstev, ki bo zajelo vse gasilske ustanove in jim dalo novega poleta in moči, a prav tako bo obnovilo zastalo organizacijo in reorganizacijo gasilstva in jo postavilo na potrebno moderno podlago za izvrševanje onih velikih nalog, ki se pričakujejo od gasilstva.

Spisal: Zdravko Mikuz, šolski upravitelj na Brezovici.

## Za domovino

Nadaljevanje.

Še bi se pogovarjali možje v tej zadevi, ako ne bi vstopil poveljnik gasilnega društva Jože Koren z odborniki. Župan: »Lepo tovariši, da ste prišli k seji. Menim, možje, da smo se za danes pogovorili dovolj, da pustite, da bomo še gasilci malo posejali.« Krivec: »Že prav: Vse lepo po vrsti, kot so hiše v Trstu!« Podajajo županu roko in odhajajo. Nasajen: »Pa za vaje se domenite, teh nikoli ni zadosti!« Župan: »Vse se bo uredilo, a glej, da boš pošiljal tudi svojega sina Vida k vajam, zakaj ravno njega redko vidimo.« Koren: »Ravno taki, ki najmanj delajo, navadno največ zabavljajo.« Nasajen: »Ga bom že nagnal burklježa!« Odide. Župan, ki sedi za mizo: »Pridite, tovariši, da se bomo razgovorili.« Posedejo drug za drugim. Župan: »Tovariš tajnik, kaj imamo na dnevnem redu?« Može: »I. Čitanje zapisnika II. Čitanje dopisov. III. Volitve. IV. Vaje.« Župan: »Ker ste bili pri zadnji seji vsi navzoči, vam je znano, da smo takrat sklenili moko vajo z brizgalno, katero smo izvršili preteklo nedeljo. Po vaji se je opralo rabljene in zakrpalo pokvarjene cevi, se jih razobesilo v stolp ter osnažilo brizgalno. Pregledalo in uredilo se je tudi vso opravo in obleko, zato predlagam, da odobrite zapisnik.« Sprejeto. Župan: »Preidemo k II. točki. Slov. gas. zveza vabi gas. društva, naj se izjavijo, ali žele, da bi se ustanovila »Samopomoč« za gasilce. Zamišljena je tako, da plača vsak gasilec kakih 5 K pristopnine, za vsakega umrlega gasilca, ki je bil vpisan, pa po 1 K. Žena ali otroci pokojnega dobijo tolikokrat po 1 K, kolikor članov je vpisanih, n. pr. od 10.000 članov dobe dediči 10.000 K. Ali ne bi bila to lepa

ustanova?« Likar: »Za stare člane že, mlajši pa bi morali plačevati leta in leta, da bi dobili njih svojci posmrtnino.« Župan: »Površno premišljena je dobra tvoja misel, ako pa jo pretipljemo globlje, se pokaže zadeva v drugi luči. Brali ste že nad vrati našega pokopališča Prešernov rek: »Odprta noč in dan so groba vrata, al' dneva ne pove nobena pra'ka!« Nalašč sem bral enkrat napise nad grobovi, katera starost je največkrat napisana in glej! — res sem bral največ otrok in starcev, veliko grobov mi je pa kazalo imena, v najlepši dobi od 18.—30. leta umrlih. Tu jetika, tam nezgoda, tam neroda... Odšel sem z božje njive prepričan, da so groba vrata odprta ljudem vsake starosti in da je resničen tudi drugi del pesnikovega umotvora: »Mor'biti da, kdor zdaj vesel prepeva, v mrtvaškem prtu nam pred koncem dneva molče trobental bo: Memento mori! (Spominjaj se smrti!)« — Kotnik: »Pa res nihče ne ve, kdaj ga potiplje smrt s koso po ušesih!« Župan: »To dejstvo sili vsakega gasilca — v »Samopomoč«. — Druga plat! Vsako leto mi prihajate za rojstni dan častitat. Častitate g. župniku in drugim gospodom, častitate drug drugemu. Vesel sem tega jaz, zadovoljen vsak slavljeneč. Zakaj? Ker je zopet preteklo leto težav. In kaj storim jaz, kaj stori vsakdo drugi? Kar pravi pesem: Prijat'lje povabim... Kajne, tovariši, to pa ne stane le 1 K, ampak več. Ali ne bom od veselja, da še živim, da sem zdrav, da še lahko gledam krasoto božjega stvarstva, svoje ljube brate in sestre, svojo družinico, svoje prijatelje, svoj mili rojstni kraj — iz veselja daroval po 1 K, če tudi večkrat na leto — za svojega ubogega tovariša, ki je moral — pred menoj — v hladni grob?« Likar: »Na to pa nisem mislil. Vpisal se bom v »Samopomoč«, pa še druge bom pregovarjal.« Župan: »Pametna beseda! — Je pa še tretja stran! Ako ti umrje sorodnik ali prijatelj, ali ne boš daroval nekaj kron za venec ali vsaj za šopek? Ali ni bil umrl gasilec tvoj najboljši prijatelj, ki je bil pripravljen v življenju iti s teboj

### Učinek zakona v južnih krajih.

Učinek upostavitve zakona o organizaciji gasilstva je bil ta, da je število novih prostovoljnih gasilskih čet naraslo za približno 400. Sicer so to vse siromašne čete, osnovane z večine v južnih delih naše kraljevine, ki nimajo niti najpotrebnejših priprav in opreme. Toda vključ temu je dokaz, da je tudi v teh krajih zmisel za to lepo idejo. Da bi se te čete obvarovale in razvijale, je potrebno, da razen materialnih sredstev, ki jih je gasilstvu zagotovil zakon o organizaciji gasilstva, pridejo v pomoč tudi občine, ki so v prvi vrsti poklicane, kakor tudi država.

Zelo je hvalevredno, da v teh krajih z odobravanjem sledijo ustanovitvi prostovoljnih gasilskih čet vojne in upravne oblasti in vse ostalo izobraženstvo, ki je popolnoma pravilno zajelo značaj gasilstva in njegovo korist za občino in državo.

### Predstavniki vojnih in upravnih oblasti v gasilskih ustanovah.

Z zakonom o organizaciji gasilstva se je tudi računalo in predvidevalo, da v gasilske čete, oziroma v četne odbore kakor tudi v višje nadzorne ustanove morajo priti kot »virični« člani predstavniki vojske in mornarice, predstavniki upravnih in občinskih oblasti, občinski inženjer, občinski in sreski zdravnik. S to zakonsko odredbo je omogočeno, da vsi ti: vojni, upravni in občinski činovniki delujejo v gasilstvu in mu pomagajo. Resnica je, da so vsi ti navedeni predstavniki gasilci zato, ker jim to zakon predpisuje. Toda treba je, da smo optimisti in da verujemo, da bodo oni, ko bodo dobro

spoznali gasilsko družino, njeno ljudomilost, disciplino, požrtvovalnost in vojaško pokornost mlajših proti starejšim, postali pravi gasilci in bodo delali v gasilski organizaciji ne radi tega, ker jim to zakon predpisuje, nego iz lastnega prepričanja, da delajo za veliko, lepo idejo.

### Proslava prostovoljne gasilske čete v Varaždinu.

Na današnji dan proslavlja najstarejša prostovoljna gasilska četa v Varaždinu jubilej sedemdesetletnice svojega obstanka in blagoslavlja svojo zastavo. Koliko je generacija vložila truda in navora, da ta četa kot slavljenev in napornem in težkem delu doživi in po sedemdesetletjih svojega delovanja lahko pokaže, da je ona najboljši primer vsega lepega in dobrega, kar je o gasilstvu tukaj povedanega. Istotako hočejo mnogoštevilne gasilske čete proslaviti ali pa so že proslavile petdeset- ali šestdesetletnico svojega obstanka.

### Zaključek.

Naše stare generacije, kakor tudi današnje častništvo jugoslovenskega gasilstva je zastavilo mnoga desetletja vse sile in vse svoje znanje, da gasilstvo dvigne do današnje višine. Z mirno vestjo lahko torej pristopi k novemu delu v reorganizaciji gasilstva po novem zakonu in more biti najboljši pouk mladim generacijam, ki pristopajo h gasilstvu, kako se z nesebičnim in požrtvovalnim delom služi svojemu narodu, pomaga svojemu bližnjemu v nesreči, na korist in slavo svojega kralja in domovine.

(Predavanje generalnega sekretarja Vatrogasnog Saveza kraljevine Jugoslavije g. Petra Lekića. Prevel Ljud. Musek.)

František Horych, Příbram:

## Bratstvo

Bratstvo je sveta stvar. O njem se da govoriti samo v vzornih rodbinah. Če rečemo komu »brat!«, še nismo s tem dokazali pravega bratstva, kajti k temu vodijo dejanja, ne pa pota golih besed. Bratstvo, ki temelji na dejanjih, je pravo bratstvo. Ne bom se vznemirjal, če me bo kdo vikal, akoravno je predpisano tikanje, presojal pa bom njegova dejanja s stališča bratstva. Tako smo prišli do najkočijivejšega vprašanja. Mnogo se govori o bratstvu, toda pogostokrat se skriva

za »bratskim« ravnanjem ravno nasprotno, kar potrjujejo mnoga dejstva.

Ako se nahaja kdo v neprijetnem položaju, pa mu pomagamo, je to bratstvo. Ako je kdo surovo napaden in ga vzamemo v zaščito, smo ravnali bratsko. Ako kdo zaide v nepravilna dejanja in ga navajamo na pot npravnosti, smo zopet ravnali bratsko. Ako komu požar uniči streho, če komu povodenj odnese posestvo, ako komu tat ukrade obleko in

v vsak ognjeni vihar, iz katerega bi te bil z lastno smrtno nevarnostjo rešil. Če bi bil torej pripravljen dati za venec, ki ovane v par dneh, celo po več kron, ali ne storiš lepšega, koristnejšega dejanja, če daruješ K za njegove sorodnike, ki ti bodo hvaležni, hvaležni gasilcem, ki zatirajo solze povsod, kjer jih vidijo.« — Načelnikovo poročilo se sprejme soglasno.

Župan: »Preidemo k III. točki Volitve. Želi kateri od vas besede?« Poveljnik: »Čul sem od nekaterih članov, naj se pomeče starine iz društva.« Župan: »Kaj takega more zahtevati le mladina. Pregovor pravi: 'Starost — izkušnost.' Stari gasilci so vendar dobri svetovalci v društvu. Poznate zgodbo o Salomonovem sinu, kralju Roboamu. Po očetovi smrti je vprašal stare očetove svetovalce, kako naj vlada ljudstvu. Svetovali so mu, naj mu govori mehke, prijazne besede in to mu bo hlapčevalo vse dni. Roboam pa jih je odpustil in se je posvetoval s svojimi mladostnimi prijatelji, ki so mu svetovali, naj govori ljudstvu: 'Moj oče vam je naložil jarm, jaz ga bom obtežil. Moj oče vas je tepel z biči, jaz vas bom s škorpionji!' Kralj je poslušal ta neumni hudobni nasvet, in kaj se je zgodilo? Ljudstvo se je odvrnilo od njega in si je izvolilo za kralja Jeroboama. Pametneje je storila mlada vladarica Marija Terezija. Ona je obdržala stare svetovalce svojega očeta in — ni se kesala. 40 let je vladala srečno in uspešno. — Tovariši, ali odobravate sklep mlajših, naj se vrže stare gasilce iz društva?« Kotnik: »Je vendar več vreden gasilec, ki je gasil 30 krat, ko oni, ki je gasil še le parkrat!« Jurič (star gasilec): »Bit sem že 10 let gasilec v sosednji občini, iz katere sem se preselil semkaj. Nisem pristopil v vaše društvo zaradi časti, ampak da pomagam sovaščanom v slučaju požara.« Novak: »Tudi mene ni prignalo častihlepje v društvo in se prav rad umaknem zmožnejšim.« Župan: »Na občnem zboru porečem: Tovariši! Volite po zmožnostih in zaslugah. Ako bom čital ime člana, ki še ni zmožen za odbor, ne prevzamem načelstva!«

Može: »To jim bo najbolj šumelo po ušesih!« Koren: »Predlagam, da odobrimo načelnikov predlog.« Sprejeto. Župan: »Dobro! Tov. tajnik, kaj je zdaj na vrsti?« Tajnik: »Vaje!« Župan: »Pred košnjo smo imeli dve, pred žetvijo eno, zdaj moramo imeti še dve vaji. Predlagam jih na 1. in 3. nedeljo v septembru. Potrjujete moj predlog?« Vsi pritrdijo. Župan: »Tudi pozimi ne sme počivati društvo, zato predlagam, da se vrše vsako prvo nedeljo redovne vaje, drugo nedeljo pregled brizgalne, cevi, orodja in obleke, tretjo nedeljo pa samaritanski pouk. Tega lahko vodi tov. Može, ki je bil sanitetski podčastnik.« Likar: »Kaj pa četrto nedeljo?« Župan: »Naj bi bila prosta. Če zaradi kakšnega shoda ali volitev odpade kaka vaja, bi se vršila naslednjo nedeljo. Pritrdite?« Sprejeto. Likar: »Ali ne bi bilo dobro, če bi se tudi dekleta poučevala o samaritanskem delu?« Župan: »Lepa misel, toda izpeljejo naj jo najprej v mestih. Če bo n. pr. v Ljubljani tak tečaj, pošljemo tja eno ali dve dekleti, ki bi potem učili dekleta doma. Da bi se pa učila dekleta z gasilci skupaj, to bi se reklo spravljati ogenj v slamo ali postavljati volka za varuha k ovcam.« Novak: »Odobravam besede tov. načelnika in menim, da smo vsi edini?« Pritrdijo. Župan: »Za danes sklenemo. K prihodnji seji vas povabim pismeno.« Vsi: »Dobro, tovariš načelnik!« Vstanejo, mu podajo roke, na kar se razidejo.

To se je godilo 28. junija 1914. 26. julija 1914 je bila sklicana delna mobilizacija avstro-ogrške vojske, s katero je bi vpoklican tudi naš župan, oproščen pa podžupan kot starejši in deželni poslanec. Nič ni pomagal jok žene in mladoletnih otrok, oditi je moral k vojakom, kjer je pač ostal eno leto v zaledju, ali septembra 1915. je moral na bojišče.

(Dalje prih.)

denar, mi pa mu damo ali posodimo po svojih razmerah denar, je to tudi bratstvo. Ako koga iz tehtnega ali malenkostnega razloga sovražimo in mu prvi ponudimo roko sprave, smo ravnali bratsko. Zavrtnemo li obrekovalca v odsotnosti prizadetega, ali če komu popravljamo napake na spoštljiv način med štirimi očmi, je takšno naše postopanje brez dvoma bratsko. Ako koga vidimo, da že skoraj omaguje ob trdem delu in mu osebno pomagamo, smelo pričakujemo bratskega odziva. Ako pokarimo tuje otroke pri kakšnem nepravilnem dejanju, se nam ne more očitati nebratstva, kakor tudi ne, kadar naženemo tatu s sosedovega polja, dvorišča ali vrta, ali pa če opozorimo razburjenega človeka na zmerno uživanje alkoholnih pijač, na kvartanje, na nedovoljene ali nespodobne tiskovine in slično.

Če smo si osvojili pojem pravega bratstva, moramo tudi sami ravnati vedno tako, kakor želimo, da drugi ravnajo z nami. Enostavno in resnično pove bistvo bratstva pregovor: »Cesar ne želiš sebi, ne stori drugemu!« Ali bi se na podlagi tega mogle strinjati s pojmom bratstvo nemara tudi laž, ovađstvo, obrekovanje, politična in verska maščevalnost, zavist, nadutost, samoljubje, očitiranje, anonimno pisanje in slično?

Tudi še ne zadošča nazivanje »kolega«, »prijatelj«, »sodrug«, »tovariš«, »gospod«, »Vi«, »Ti« ali »brat«. Treba je le postopati kolegijalno, prijateljsko, tovariško ter bratsko. Tudi v tem pogledu odločajo dejanja, ne pa prikupljiva beseda. Niti najprikupljivejši govori pogostokrat ne odtehtajo skromnega bratskega dejanja.

Pravo bratstvo spoznamo še po drugih znakih; očituje se brez razkošja, docela neopaženo, da celo skrito brez dokazov ter brez bahavosti in težnje po slavošpevu. V tem pogledu greši ponekod tudi tisk, ko registruje mnogo dejstev nebratstva, dasi bi to moralo biti ravno obratno.

Po naravi se nagibamo ljudje bolj k slabemu; zato razumen človek ne bo čakal na zahvalo in priznanje za prava bratska dejanja. Sveto pismo pravi, da je Kristus ozdravljaval bolnike, oživil mrtve, izganjal hudiča, očiščeval gobavce in vendar je bil končno križan — in to je bil Bog, pa je žel nehvaležnost, mi naj bi pa pričakovali slave, leska in nagrad

za izkazano dobroto? Menda ni naivneža med nami, ki bi verjel kaj takega in mi tudi zaradi gole pohvale ne bi bili nikomur pravi bratje.

Vršiti dobra dejanja je obča človeška dolžnost; zato moramo biti tudi napram nasprotnikom gentlemani. To resnico pove pregovor: »Oseba nič, celota vse«, samo treba ga je izvajati v pravem zmislu.

Rekli smo, da se pojavi bratstvo včasih v obliki gnotne podpore, včasih pa v obliki moralne pomoči in razumni ljudje, če tudi takšni žuljavih rok, hitro spoznajo, katere pomoči je kdo potreben. Ravnali bi po vsem nepravilno, ako bi vsako človeško bedo in revščino lečili z denarnimi podporami. Mnogim se dobro godi, dokler so brez denarja, ko ga pa dobe, ga ne znajo s pridom rabiti, tako, da jim je celo v moralno škodo. Takšnega človeka je treba nekoliko globlje spoznavati, ga razumeti, potem pa ne smemo štediti z moralno pomočjo. Zgolj z denarjem še ni dokazano bratstvo, pač pa je dokazano na ta način, da se potrebnemu pripravi kopelj, da se ga ostriže, počese in okrači obleko, mu podari čisto srajco, nudi čedno prenočišče, da se ga sprejme s prijaznim nasmehljajem, vljudno ter ljubeznjivo in da se mu priskoči na pomoč z dobrim nasvetom — nikakor pa ne z dolgovoznim pridigovanjem in brezplodnim očitanjem.

Iskreno razumevanje pojma pravega bratstva nam veleva, da že enkrat prenesemo bratstvo z jezika v srce, da se končno pojavijo dejanja.

Pravo bratstvo pomeni pravo demokratičnost. Zelo so poučni zgledi v naših vrstah, kjer je poleg kmeta, hlapec, poleg učitelja, učenci, poleg mojstra, njegov vajenec, poleg Slovenca, Srb in Hrvat, poleg nacionalista, socialist, poleg kristjana, drugoverec, poleg učenjaka, mož z osnovno šolo, poleg visokega uradnika, pisarniški sluga, poleg trgovca, delavec in poleg bogataša, revež.

Zato smelo trdimo, da je v gasilstvu doprinešen najlepši dokaz, da tudi največje stanovske razlike pravega bratstva prav nič ne ovirajo in da je pač ležeče na kakovosti notranjščine raznih »bratov«; torej ne na luščini, temveč na jedru je ležeče.

## Kratki nasveti in navodila

za čete, ki nimajo sredstev za opremo z gasilskimi pripravami

Čete, ki nimajo sredstev, da bi si nabavile brizgalne, uniforme in opremo, morajo začeti z delom z najnavadnejšimi sredstvi. Ne smejo čakati, da dobijo denarja za lastno opremo s potrebnim materialom in do tedaj padati v neaktivnost in letargijo. Z najnavadnejšimi sredstvi se da organizirati obramba proti ognju. Radi tega priporočam, naj poveljniki čet skličejo svoje člane na predpisane dni v mesecih na določenem mestu in jih tu seznanijo z najnavadnejšimi pravili gasilske službe v občini. Poleg tega naj jih seznanijo z vedenjem, delom in disciplino, ki mora vladati na pogorišču. Razen tega jih je treba seznaniti z nalogami gasilskih čet tudi pri pasivni obrambi za primer vojne. Poleg tega teoretičnega opremljanja, ki zanje ni treba več časa od treh do štirih ur, je treba vaditi eno ali dve uri redovne vaje, v kolikor so potrebne, da četo usposobijo, ko korporativno stopi pred javnost, da se pokaže kot disciplinirana edinica.

Istočasno je dolžnost predsednika in odbora čete, da se briga, kako bi z ozirom na krajevne prilike in z denarnimi sredstvi, ki so na razpolago, dobili priprave in orodje za gašenje. Kot glavno sredstvo za gašenje ognja je voda, ki se mora dovesti na mesto, kjer je potrebna. V tem pogledu se je treba na primeren način obrniti in stopiti v zvezo s krajevnimi upravnimi oblastmi, ki bodo na prošnjo čete (dotičnega upravnega odbora) odredile, da morajo posestniki ob priliki ognja na dani znak alarma privedi na mesto nevarnosti konja in voz.

### ZASTAVE • TRAKOVE • ZNAKE

kupujte pri

**Z. PEGAN**

LJUBLJANA, PRAŽAKOVA 8

Razumljivo je, da take, v malih mestih osnovane čete, ki nimajo sredstev, ne morejo imeti niti moderne brizgalne, čelad in drugih pripomočkov, kakor jih imajo čete, ki že delj časa obstojajo. Morejo pa bodisi v svoji občini, bodisi z darovanji dobiti navadne lestve z določenim številom kablov za vodo, sekire in kavlje za rušenje gorečih streh in lesenih predelov. Zato lahko uspešno rabijo in preprečujejo razširjenje ognja.

Mnoge nove čete mislijo, da so uniforme takoj potrebne. To mišljenje je napačno. Če četa nima sredstev, da bi nabavila svojim članom delovne uniforme, ali če jih posamezniki sami ne morejo nabaviti, je dovoljeno, da imajo gasilci le predpisano gasilsko kapo, da se na pogorišču morejo razlikovati; ako pa niti tega ni moči doseči, se mora vsakemu gasilcu dati trak rdeče barve, na katerem je prišit gasilski znak. Ta trak nosijo na nadlehtju leve roke, slično kakor ga nosijo prometni stražniki v mestih. Ker se na pogorišču, a tudi drugače čini morajo razlikovati, je oznake činov označiti z zlatimi in srebrnimi trakovi, ki se prišijejo na sredini omenjenega traku v tej obliki, kakor veleva predpis o uniformah in opremi gasilskih organizacij v kraljevini Jugoslaviji, ki ga je izdal Vatrogasni savez.

Želeti je, da ima vsaka četa trobentača, ki daje znamenja po navodilu poveljnika (bodisi za alarm (buko) ali na pogorišču itd.) Ako pa četa nima sredstev za trobento in niti potrebnega človeka, ki bi mogel biti trobentač, je zadosti, da ima poveljnik ali podpoveljnik dvoglasno malo hupko ali v skrajnem slučaju piščalko, s katero v vrvenju, ki navadno nastane okoli požara, more dati dogovorjene znake.

Po teoretičnih vajah je treba nekoliko praktimirati, da vsak gasilec ve, kaj mora na licu mesta delati in kako se mora obnašati. Ako je četa tako skromno opremljena in organizirana, je v stanju, v danem času pod dobrim vodstvom mnogo napraviti, odgovarja svojim dolžnostim in se smatra kot polnomočna z ozirom na druge in starejše čete.

Petar Lekić, prevel Ljud. Musek.

Ing. Dolenc Fran, inšpektor zajednice Dravske banovine:

## O plinskih maskah in dihalnih aparatih

(Konec.)

Idealne maske, ki bi mogle dalje časa zadržati še tako velike količine strupenih snovi, ni. Poleg tega ne moremo uporabiti maske v močnozadimljenih in zastrupljenih prostorih, kjer je manj kot 13% kisika. Cedilo nam v tem primeru ne more koristiti, ko je pa za dihanje potrebne količine kisika premalo. Pa tudi temu se da odpomoči. Za omenjene primere rabimo dihalne aparate. Teh je več vrst in sicer: aparati za dihanje s svežim zrakom, ki se ga dovaja po cevi, in aparati s kisikom.

Za nas gasilce je zelo važen, zlasti zaradi svoje nizke cene, prvi, za dihanje s svežim zrakom. To je navadna plinska maska, ki ima na mestu cedila pritrjeno do 18 m dolgo s špiralasto pločevino zavarovano cev. Poleg tega ima pred ustmi pritrjeno izpušno zaklopko. Naprava je v prvi vrsti namenjena gasilcem in reševalcem za delo v mirnem času. Konec cevi, na katerem je navadno pritrjeno malo cedilo, da zadrži prah, mora biti vedno na svežem zraku. Gasilec, ki ima opravka v zadimljenem prostoru, pusti konec cevi zunaj (navadno se zabije klin, ki je privezan na kraj cevi, v zemljo ali pa ga drži drug gasilec), sam se pa poda v zadimljeni prostor. Sveži zrak prihaja do njega skozi cev, izdihava ga pa skozi izpušno zaklopko. Nedostatek teh aparatov je ta, da napravijo človeka neokretnega, ker je tako rekoč privezan. Imajo pa zopet to prednost, da so zelo poceni in nudijo gasilcu zvezo s tovariši, ki so zunaj. Za dolžine preko 18 m, ki bi dihanje po cevi že ovirale, se mora pihati cev z mehonom. Lahko se pa na konec cevi pritrudi tudi jeklena posoda (bomba) s kisikom, ki pa mora imeti reducirno zaklopko (ventil). Takšne aparate bi prav lahko izdelovali doma.

Mnogo boljši, zato pa tudi dražji, so aparati za dihanje s kisikom. Nosilec tega aparata je popolnoma nezavisen od zunanega zraka, naj si bo ta zastrupljen ali pa, da mu primanjkuje kisika. On diha s pomočjo priprave, ki mu sama od sebe (avtomatično) daje potreben kisik za dihanje. Človek pod masko rabi povprečno na uro okrog 100 litrov kisika.



Naprava za dihanje s svežim zrakom

Ta kisik je treba nositi v aparatu s seboj. Kompletan aparat z vsemi pritiskinami za dvehurno uporabo tehta do 15 kg. V splošnem so grajeni ti aparati po dveh načinih. Prvi primer: Kisik se nahaja v jekleni posodi pod velikim pritiskom. Iz te posode gre skozi reducirno zaklopko v dihalni meh in odtod skozi cev pod masko. Izdihani zrak gre v posebno napravo, kjer se ogljikov dvokis kemijsko veže (kalipatrona) in tako absorbira, dočim gre neuporabljeni kisik nazaj v dihalni meh. Dotok kisika iz dihalnega meha se avtomatsko uravnava. Za to služijo posebna peresa na mehu. Čim več rabijo pljuča kisika, več ga meh oddaja in obratno.

Še boljši je kombinirani aparat, ki ima poleg tega še navadno cedilo, kot smo ga obravnavali pri maskah. Diha se skozi filter in šele v slučaju potrebe s kisikom. Izmenjava je lahka in jo napravimo z enim gibom. Delazmožnost takega aparata je dosti večja kot navadnega s kisikom, ki ga ne trati po nepotrebem. Posebno so priporočljivi te vrste aparati za gasilce in reševalce v jamah in rudnikih, kjer je nevarnost zastrupljenja z ogljikovim monoksidom. V tem primeru je cedilo izdelano proti temu plinu ter ima poleg tega detektor. Pri obravnavanju zaščitnih sredstev proti strupenim snovem imenujemo detektor vsako napravo, ki nam z izpremembo barve ali na kakšen drug takoj viden način pokaže in nas na ta način opozori, da je cedilo izčrpano in ne deluje več. Ko je torej cedilo porabljeno, ga izklopimo in vklopimo napravo za dovod kisika. Poleg že omenjenega ima pa ta kombinirani aparat še drugo zelo dobro lastnost. V primeru, da je dihal človek, opremljen s tem aparatom dalje časa skozi filter, ki je že precej izčrpan, pa pride nenadoma v prostor, kjer je večja količina strupenega ogljikovega monoksida, ki mu v tem primeru prebije filter, ga mora seveda takoj izklopiti in spustiti kisik. Kljub temu, da je že malo zastrupljen in bi bil v nasprotnem primeru lahko že izgubljen, mu aparat s kisikom kmalu pomaga v toliko, da je izven vsake nevarnosti. Najboljše zdravilo zoper zastrupljenje z ogljikovim monoksidom je ravno kisik.

Drugi primer teh aparatov pa ne uporablja kisika, ki je pod pritiskom v posodi, ampak ga tvori sam iz posebne soli (oxytit ali natrijev peroksid) pod vplivom vlažnega zraka. Ti aparati so manjši in priročnejši, imajo pa to slabo lastnost, da se škatlica s soljo močno greje ter se pri tem lahko zamajajo luknjice in tako ustavi dovajanje kisika. Zato imajo navadno za skrajno silo še malo posodico, napolnjeno s kisikom. Te aparate, najbolj znana te vrste je znamka »Fenzy«, so med svetovno vojno rabili Francozi in s precejšnjim uspehom. Najbolj znana znamka prve vrste aparatov je tudi tu »Dräger«.

Tooliko v glavnih potezah o maskah in dihalnih aparatih, kar naj služi gasilcem kot podlaga za nadaljnje razprave.

## Obmejni zlet v Gornjo Radgono

Dnevi obmejnega narodnega gasilskega zleta v Gornji Radgoni so kraju in času primerno potekali prav veličastno.

Ze v soboto, dne 4. avgusta, v popoldanskih urah so prispele v Gor. Radgono kot prvi gostje: I. podstarešina saveza tov. Anton Cerer, zastopnik ministra vojne in mornarice polkovnik g. Ilija Pahlč, gasilski inšpektor gasilske zajednice v Ljubljani tov. ing. Franc Dolenc. Kmalu nato pa so prispele tovariši iz Celja z našim priljubljenim častnim načelnikom tov. Jernejem Vengustom in tov. Koširjem. Do večera so si došli gostje ogledali trg Gor. Radgono ter obmejni državni most, ki veže našo državo s sosednjo Avstrijo.

Z večernim vlakom pa so prispele iz Ljubljane ostali člani uprave s starosto tov. Josipom Turkom; z istim vlakom so prispele tudi delegacije posameznih čet, med katerimi smo s pravim veseljem pozdravili tov. iz črnih trboveljskih revirjev.

Točno ob prihodu vlaka je močna detonacija bombe dala znamenje, da se je pričela bakljada, pri kateri so poleg do-

mače sodelovale tudi okoliške čete in telovadno društvo »Sokol Gornja Radgono«.

Po izvršenih podoknicah kumicam g. Bouvier-jevi, g. Hrastelovi in kumu g. dr. Lenardu Boeziu se je povorka z bakljado in tisočglavo množico ustavila pred občinsko hišo, kjer so na balkonu bili zbrani došli gasilski dostojanstveniki. Z iskrenimi besedami se je kum g. dr. Boezio zahvalil za podoknico tako v svojem kakor tudi v imenu gg. kumic, ter izrekel dobrodošlico v imenu občine vsem došlim gostom. Bil je lep večer, tako da nam ostane v nepozabnem spominu.

V nedeljo zjutraj ob 6. uri so že pričele prihajati z avtomobili prve čete, glavni prihod teh pa je bil med 8. in 9. uro. Takoj po prihodu vlaka se je pod vodstvom I. podstarešine zajednice tov. Jerneja Vengusta in tov. Koširja začela formirati povorka v posamezne čete po 100 mož. Točno ob napovedani uri 10.10 je prispel avto s pokroviteljem, banom Dravske banovine g. dr. Marušičem in avto z zastopnikom

prevzvišenega knezoškofa preč. gospodom stolnim proštom dr. Cukalom. V imenu vsega zbora gasilcev je pozdravil g. bana in g. prošta predsednik tov. Joža Hrastelj, dočim je v imenu občine pozdravil župan g. dr. Lenard Boezio.

Takoj po pozdravnih besedah se je izvršil častni mimohod, ki ga je vodil I. podstarešina zajednice tov. Jernej Vengust. Povorko so tvorili: četa Sokolov z zastavo, članice in naraščaj, 2 četi društva starih vojakov, nato preko 20 gasilskih praporov in zastav, ter 12 čet gasilcev po 100 mož, med katerimi so bile tudi 4 gasilske godbe iz bližnje okolice. Po izvršenem mimohodu so se častni gostje podali na prijazen grajski griček, ki je sedaj last Dravske banovine, kamor so kmalu za njimi prikorakale formirane čete.

Po sv. maši, ki jo je daroval v grajskem parku preč. gospod stolni prošta dr. Cukala, pri kateri sta sodelovala pevsko društvo Maribor in mesna godba Ljutomer, je bil slovesno blagoslovljen po lepem slovenskem obredu novi

gasilski avto. Tisočem in tisočem, zbranih gasilcev in prijateljev-podpornikov gasilstva, je zastal dih ob prekrasnih besedah, ki jih je naslovil preč. gospod stolni prošta na gasilsko organizacijo. K tem besedam imamo samo dodati: »Bog usliši njegovo željo in molitev!«

Navdušenje med večtisočglavo množico pa je naraslo do viška, ko je predsednik tov. Joža Hrastelj takoj ob otvoritvi zborovanja predlagal vdanostno brzozjavko Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru I. Pozdravne brzozjavke so bile tudi poslane ministru za telesno vzgojo naroda g. dr. Grguju Angjelinoviču in glavnemu starešini gas. zveze g. Vladimiru Andraševiču. Po kratkih pozdravnih besedah na ostale navzoče dostojanstvenike se je tov. predsednik iskreno zahvalil v prvi vrsti pokrovitelju banu g. dr. Dragu Marušiču, ki je s svojim osebnim prihodom na skrajno točko severne meje dokazal, da čuti z nami in z našim delom.

(Dalje.)

F. G., Trbovlje:

## Naš pozdrav in drugo

Iz razvoja slovenskega gasilstva nam je znano, da je bil naš prvotni pozdrav »Na pomoč«, katerega je uvedel kot prvi v svoji četi naš zaslužni tovariš Merhar in od tam so ga prevzele vse slovenske čete, takrat društva. Po prevratu je blagopokojni tovariš Barle z reorganizacijo slovenskega gasilstva uvedel lep pozdrav »Zdravo«. Slovenci smo pa že od nekdaj radi prepirljivi in tako so nekateri ta pozdrav smatrali kot sokolski, čeravno je bil veliko preje v gasilstvu v rabi. Hoteli so pač kazati (z rabo dvojnih pozdravov) naklonjenost tej ali oni politični stranki, dokler so še obstojale in tudi kasneje. Z novim zakonom in pravilniki smo dobili tudi enotni pozdrav za vso Jugoslavijo in to je »Pomoz Bog!« in nič drugega. Pa glejte, že so se oglasili separatisti, katerim zopet ni nekaj prav in hočejo ta določen pozdrav na vse načine popačiti oz. v slovenščino prestaviti. Tako se vidi na lepakih in pismih: »Pomagaj Bog!«, »Pomoč Bog!« ali celo »Bog pomagaj!«

Mi hočemo enotnosti, ki je prednji pogoj za resno disciplino in v takih primerih ne smemo biti malenkostni. Vzemimo primer naše vojske, katera je svoje najdragocenejše — to so slavni srbski prapori — zamenjala za enotne jugoslovenske. In mi se hočemo nad skupnim pozdravom spodtikati? Ne in ne! Slavnostni kroj (uniforma) je predpisan in z zakonom zaščiten. Kroj je ostal isti, le neokretnih naramnic smo se znebili in mesto njih so lične vrvice v predpisanih barvah, da že od daleč spoznaš vodjo oddelka, čete in tako naprej. Edino kar je novo, je mala oznaka na rokavih. Sedaj pa še slavnostna čepica! Pri gašenju rabiš vedno čelado, za slavnostne prilike pa čepice. Dosedanje so bile različne, torej neenotne, če pa pogledamo še v druge banovine, pa o enotnosti še govoriti ne bi smeli. Zato je bilo potrebno, da je bil izdan predpis, kdo jih bo nabavil in najnižja cena in to zopet radi ljube enotnosti. Oglasil se bo kdo in kritiziral formo, drugi

zopet stroške, ki se nalagajo četam itd. Vse to naj odpade, mlade čete naj naročajo nove čepice, v ostalih četah se bodo pa obrabile tako, da bodo uporabne le pri vajah. Res je težko za denar, vendar povemo drug drugemu na uho, da v teku enega leta lahko posameznik to prihrani, če nepotrebno izdajanje za alkohol vsaj malo omeji. Končno še slavnostni pas! Ta bo iz usnja, torej trpežen in gasilec je z njim ves drugačen, če primerjamo dosedanje neenotnost, s starim »Waffenrock«, meči, sabljami, bandalirji, »Schützen-žnorcami«, raznobarvnimi čepicami in polno veselilnih pozdravov na prsih. Kaj porečete, ali ni umestna enotnost, da se ne bomo v bodoče več smešili?

Vsi vodje, od saveznih pa do četnih, naj pazijo, da se predpisano izvrši, sredstva se bodo polagoma že dobila in kakor že rečeno, naj se tam štedi, kjer se je do sedaj zapravljalo. Nekateri so zopet preračunali, koliko bo vse stalo. Res, stalo bo, a v poedinih primerih se to ne čuti toliko, pač pa bodo s tem zaslužili naši obrtniki, trgovci in industrija, kar zopet pripomore, da se povzdigne delovna moč. Od omenjenih pa vedno in ob vsaki priliki zahtevamo, da podpirajo gasilstvo. Zato naj bo naš trdni sklep enotno poveljevanje, vztrajnostne vaje z orodjem (da ne bo posameznih posmehljivih opazk med publiko), enoten kroj, brezpogojna disciplina (kar naredi organizacijo upoštevanja vredno). Dokler tega ne dosežemo, je vse samo igračkanje, brez pravega smotra. Gasilci, če so vaši vodje premalo podjetni, bo treba malo podrezati. V delu je napredek, v skupnosti moč! Slavnostnih mož je že itak preveč na svetu.

Gotovo bo ta ali oni malo vznevoljen, če pa trezno preudarimo in objektivno sodimo, je pač taka resnica, da mora biti drugače.

Zato: Pomoz Bog!

## Dopisi

Župa za srez Dravograjski. Prvič, odkar obstoja naša župa, se je vršil v središču sreza, v Dravogradu, v nedeljo dne 9. septembra enodnevni tečaj, ki je bil v glavnem namenjen izobrazbi poveljnikov in njihovih namestnikov ter vodij oddelkov. Župni odbor je sklenil, da bo tečaj že pred Binkošti, da pa stvar ni bila prenačljena, se je izbral nekoliko poznejši datum. Tečaj, ki je bil povsem tehničnega značaja, je bil obiskan nad vse pričakovanje odlično in je tudi uspel prav zadovoljivo in lepo. Kot predavatelj sta se rada odzvala pozivu tov. Vengust in Košir iz Celja, ostala predavanja pa so absolvirali župni funkcionarji. Z malo zamudo je otvoril tečaj župni starešina J. Mravljak in po kratkem pozdravu otvoril serijo predavanj z lastno razpravo: »Gasilstvo in njega vodstvo ter delo.« Enournim izvajanjem na podlagi spisanega elaborata je sledil kratek razgovor istega predavatelja o prostih vajah, za tem pa je

tov. Minařik podal kratek pregled o važnosti požarnih ogle-dov. Tretja ura je bila namenjena zgodovini gasilstva, o kateri je predaval po točnih virih domači zgodovinar župni starešina; kljub brzemu tempu pa je predavanje vendarle trajalo 3/4 ure. Zadnja dopoldanska tema, zdravstvena služba, pa je morala zaradi odsotnosti predavatelja v predvideni obliki odpasti, vendar smo se v kratkih obrisih pogovorili tudi o tej stroki. — Po opoldanski pavzi nam je prvi spregovoril tov. zajednični podstarešina Vengust, in sicer o organizaciji gasilstva. Njegova izvajanja so žela obilo priznanja, zlasti kar se tiče dela v savezu. Nato je sledilo dveurno predavanje tov. Koširja o popisu, delovanju in negovanju motorne brizgalne. Mnenja smo, da bi se prav to predavanje moralo vršiti v vsakem društvu posebe, kar je pa za eno osebo seve nemo-goče. Izvajanja pa so bila tako nazorna, izčrpna in jasna, da smo mnenja, da ni bilo poslušalca, ki ne bi bil odšel za mnogo izkušeni bogatejši iz dvorane. Zaključil je serijo predavanj tov. Vončina z lepim izvajanjem o gasilski ideji in

kulturnem delu v gasilstvu, na kar se žalibog polaga povsod vse premalo pažnje. Ko se bo začelo izvajati predavateljev program dosledno in ko se bodo opustile nekatere grde razvade, zlasti pijančevanje v kraju, smo prepričani, da se ne bo odtegovala našemu delu več inteligenca, brez katere je gotovo delo ipak težko. Morala bi se — po programu — nato vršiti še velika vaja domače čete in potem pogovor o pravilnostih in nepravilnostih izvedb, kar pa je moralo v glavnem odpasti, ker se je že temnilo. — Veliko zanimanje, ki je vladalo za ta tečaj, se kaže zlasti v številkah navzočih. Iz domače župe, ki šteje 13 čet, je bilo navzočih 78 poslušalcev, zlasti čete Črna, Mežica, Prevalje in Guštanj so bile zelo številno zastopane, iz sosednje slovenjgraške župe se je odzvalo vabilu 31 članov, 3 člani pa so bili iz Podvelke, tako da je bilo s predavateljskima iz Celja navzočih 114 gasilcev, kar je za takšen tečaj res odličen obisk, pa tudi uspeh je bil obisku primeren. Še par takšnih tečajev, pa se nam ne bo treba bati izpitov, ki nas še čakajo; sicer je pa ravno obisk pokazal, da se priprava za te izpite prav pojmuje tako v župi kakor v četah.

M.

**Prostovoljna gasilska četa Stična.** Stiško okrožje je imelo svojo letno vajo v Gabru 8. julija. Vaje so se udeležile čete iz Stične, Metnaj, Št. Vida in Doba. Namen vaje je bil dobava vode iz potoka Temenice v vas Gaber, ki stoji na griču nad potokom ter je približno en kilometer od tega oddaljena. V akciji so bile tri motorke; prva je dovajala vodo v kad, ostali dve pa sta bili v verigi. Voda je prišla na določen kraj s precejšnjim pritiskom. Vaja je popolnoma uspela, vse je delovalo brezhibno. Poveljeval je okrožni poveljnik tov. Sadar, ki je vajo tudi organiziral.

Po uspeli vaji je domača četa vse gasilce pogostila na lepem senčnatem vrtu. Župni odbornik tov. Markovič se je vsem zahvalil za obilno udeležbo, domači četi pa še posebej za izkazano gostoljubje. Z bodrilnimi besedami je vse navzoče spodbujal za napredek gasilstva. Dodal je, da gasilci poznajo samo požrtvovalnost do bližnjega in če je kje v življenju na mestu rek, »da se prijatelja spozna v nesreči«, velja to v prvi vrsti pri gasilcih.

V našem okrožju smo imeli tudi lepo gasilsko slavnost in sicer v Metnaju pri Stični dne 22. julija. Ta dan je bila blagoslovitev novega, prav lepega gasilskega doma. Tudi na to slavnost so prihitele sosednje čete iz Stične, Št. Vida, Javorja in Doba. Pri sprejemu sosednjih čet je govoril tov. Reter, nato pa prečastiti g. župnik. Temu je sledil govor tov. Genovija, iz katerega je bilo razvidno, koliko vztrajnosti, truda in žrtev je bilo potrebno, da si je četa v tako težkih časih nabavila motorko, sezidala dom in to v tako kratkem času. V imenu župe je govoril tov. župni odbornik Markovič. Za večje razpoloženje je skrbela stiška godba. Pridnim, podjetnim Metnajcem krepki: Pomoz Bog!

**Gasilska četa v Zbelovem.** Radi nepredvidenih zaprek se je žrebanje naše »Dobrodolne loterije« preložilo na december. Uprava čete prosi, da vsi zasebniki, kakor tudi čete čimprej plačajo poslano jim srečke, da bo lahko pospešila žrebanje. Dobitki so sledeči: 1. kompletna spalnica, 2. moško dvokolo, 3. telica, 4. moško sukno, 5. vreča moke, 6. zaboj

mila in 100 raznih drugih gospodarskih in gospodinjskih predmetov. Vse čete prosimo podpore! Na pomoč!

**Ljubljana-Moste.** Proslava je za nami. Terenski voz je blagoslovljen — slavnost je pa ostala v spominu Moščanov.

Hvala Bogu! Po dolgem zbiranju in varčevanju je društvo vendarle lastnik prevoznega avtomobila, na katerega je četa lahko ponosna. Posebno se moramo ob tej priliki zahvaliti tvrdki »Mali« iz Domžal, ki je izvršila plesarska dela prav solidno in poceni.

Avtomobila sta iz prijaznosti kumovala gospod Plečko, posestnik na Kodeljevem in njegova soproga. Blagoslovitev je opravil g. župnik Petrič. Predsednik čete tov. Lenasi je pozdravil navzoče zastopnike oblasti in v zbranih besedah razložil pomen dneva.

Župan gospod Paučič je četi čestital in bodril navzoče k nadaljnjemu človekoljubnemu delu.

Zastopnika g. bana in sreskega načelnika sta čestitala četi. Kolu Jug. sester v Mostah izrekamo najtoplejšo zahvalo za lepo organiziran pohod narodnih noš.

Ob tej priliki je bil odlikovan z diplomo častnega članstva tov. Cunder Ignac za svoje 25 letno delovanje pri četi.

## Knjižni oglas

»Vesele ure«, telesna vzgoja na osnovnih šolah. I. del za prvi razred. 261 slika in 9 načrtov. Sestavil Bajželj Ivan, risbe izdelal Pirc Stane. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena broširani knjigi 24 Din, v pol platno vezan 30 Din.

»Vesele ure« bodo izpolnile občutno vrzel v naši strokovni literaturi in smo uverjeni, da se bo učiteljstvo z veseljem oprijelo telovadbe po tem načinu, ker je tudi zanj mnogo zanimivejša nego dosedanja dolgočasna telovadba. Telesna vzgoja pa bo s tem doživela lep podvig. Ker bo delo prevedeno v srbohrvaščino, se bo ta v sodobnem duhu vodena telovadba razširila tudi po ostalih banovinah naše države in bo na ta način vsa šolska telesna vzgoja v naši državi usmerjena v novo smer. Pa tudi voditeljem sokolske dece bodo »Vesele ure« prav prišle, in se bo telovadba najmlajših sokolskih pripadnikov vršila v živahnejši in otrokovi duši prilagodnejši obliki. Ni treba še posebej poudarjati, da bo knjiga učencem učiteljskih šol, ki jim je v prvi vrsti namenjena, izvrsten metodičen pripomoček za pripravo v vodstvu telesne vzgoje na osnovnih šolah. Ravnotako bo knjiga dobro došla poveljnikom gasilskega naraščaja. Zaradi tega jo toplo priporočamo tudi našim četam.

## Ročno brizgalno

štirikolno, v brezhibnem stanju, firme R. A. SMEKAL, prodaja gasilska četa VODICE NAD LJUBLJANO

Tiskovine = Štampiljke

Znake za proslave in izlete

Najfinejše češke cevi  
in vsakovrstno orodje

naročajte pri tvrdki

**Herman Zupan**

Ljubljana, Mestni trg 9

Zahtevajte cenik!

**2 + 2 = 5**

Kdor tega ne verjame, naj vloži dvakrat po 2 dinarja na hranilno knjižico

**Mestne hranilnice ljubljanske**

in že po 5 letih bo imel pri 5% obrestovanju Din 5·10, po 20 letih pa Din 10·55

**V r n i t e d e n a r**

v domače denarne zavode, da bodo mogli z novimi krediti pobijati brezposelnost!

**Popolna varnost,**

ker za vloge Mestne hranilnice ljubljanske jamči Mestna občina ljubljanska.

**VATROGASNIH**

**DUGMADI**

za odela i kape prema najnovijem pravilniku izradjuje

„NORMA“

Fabrika dugmadi i metalnih proizvoda

**BEOGRAD**

SURDULIČKA ULICA BR. 3

Telefon 23-0-24

Posluje po vsej Jugoslaviji. Ustanovljena leta 1913.

## »JUGOSLAVIJA«

SPLOŠNA ZAVAROVALNA DRUŽBA

Ravnateljstvo za Dravsko banovino v Ljubljani.

### Sklepa:

1. požarna zavarovanja,
2. življenjska zavarovanja,
3. nezgodna in jamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma.
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla.

Največji tu delujoči zavod. - Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelki) in „Franko-Hongrolse“ ves njih kupčijski obstoj v naši državi. - Najnižje tarife. Takojšnja izplačila škod.

Po naredbi ministrstva za vojsko in mornarico nadmeščajo police splošne zavarovalne družbe „JUGOSLAVIJE“ ženitvene kavicje za častnike.

Telefon 2571. PISARNA: TYRŠEVA CESTA ŠT. 15. Telefon 2571.

## Jugoslovanska zavarovalna banka

# »Slavija«

sprejema zavarovanja za požar, vlom, zakonito jamstvo, telesne nezgode, avtomobilske škode, transport, točo in razne vrste življenjskega in pogrebne zavarovanja. Lastna poslopja v Ljubljani, Sarajevu, Osijeku in Novem Sadu. Kupčijska zveza s češko banko Slavijo v Pragi.

Generalno ravnateljstvo v Ljubljani

Telefon štev. 2176 in 2276

## GASILSKE ČETE, POZOR!

Preden si nabavite potrebne cevi, Vas vljudno vabim, da si ogledate mojo zalogo

### NORMALNIH GASILSKIH CEVI

izdelke slovitih čeških tovarn, katere ustrezajo vsem zahtevam!

## IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 31  
MARIBOR, VETRINJSKA ULICA 20  
CELJE, KRALJA PETRA CESTA 33

## UČITELJSKA TISKARNA

### LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 6

tiska vse za Vas

n. pr. društveno glasilo, tiskovine, pisemski papir, vabila, posetnice, letake, lepake, cenike, kataloge in še mnogo drugega

## KNJIGARNA

### LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 6

### MARIBOR, TYRŠEVA CESTA 44

ima bogato zalogo leposlovnih in strokovnih knjig za Vaše knjižnice in za Vašo osebno uporabo. Poleg slovenskih knjig ima tudi zalogo drugih slovanskih, francoskih, angleških in nemških knjig. — Revije, časopisi, znanstveni listi. — Velika zaloga slik.

Pišite po kataloge in cenike!

# Konrad Rosenbauer & drug

## tovarna gasilskega orodja

### Celje

priporoča prvovrstne najmodernejše

### motorne brizgalne

od 5 do 90 KS, 300 do 2500 litrov vode na minuto in 30 atmosfer, prenosne dvo- in štirikolesne.

### Avtomobilske brizgalne

vseh vrst.

### Avtomobile s tanki

za škropljenje cest in gašenje ognja.

### Avtomobile in vozove za moštvo.

### Kletne sesaljke.

### Posebne sesaljke,

ki dvigajo vodo iz globine.

### Cevi konopljene

običajne in gumirane. Tovarniško vezanje istih.

### Lestve

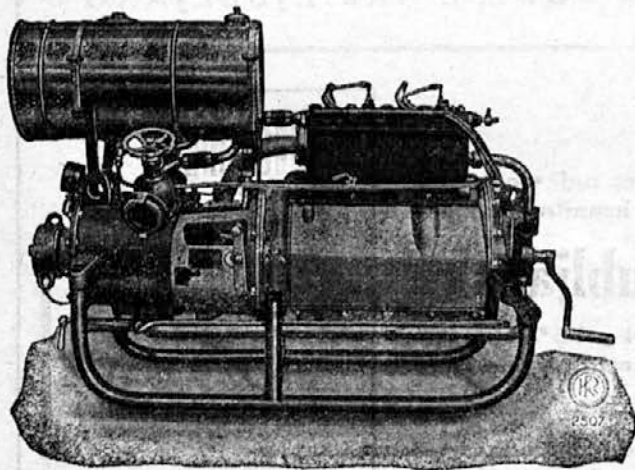
vseh vrst. Za osebno opremo čelade, pasove, piščalke itd.

### Plinske maske.

Spojke, predhodnike, različne ročnike in ustnike, razdelnice. Vsa izdelava najnovejšega sistema.

Ponudbe in pojasnila, kakor poset so vsak čas na razpolago.

Cene solidne.



**Dvocilindrska** motorna brizgalnica, model 1929, 18/20 HP., pritisk do 16 atmosfer. Hladilnik novega sistema, ogrevanje črpalke s toplo čisto vodo.